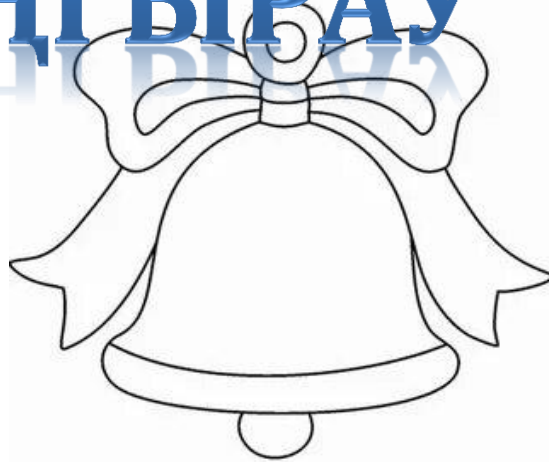

КЫҢГЫРАУ

№3

АЙЛЫК ГАЗЕТА

Туган авылым

Туган авыл... Йөрәккә иң якин һәм кадерле сүз. Безнең һәрберебезнең газиз туган йорты, йортыбыз урнашкан кадерле туган авылы бар. Һәр авылның үзенә генә хас, кабатланмас, истә кала торган урыннары күп. Сокланып туймаслык тугайлар, челтерәп ага торган чишмә буйлары, балыклы күлләре, куге эрәмәләр белән уратылган елга үзәннәре, басулары, шаулап торган урманнары күңелгә рәхәтлек биреп, туган авылга мэхәббәт хисе уята. Кая гына барсак та, туган авылның матурлыгын берни дә алмаштыра алмый. Аның һәр сукмагы күңелгә якин. Минем Туган авылым Сосна. Табигатьнең иң матур жирендә урнашкан. Мин чын күңелемнән туган авылымны яратам, аның гүзәллегенә сокланам. Авылымны сөймәслек тә түгел шул: ул, минемчә, бөтен дөньяда бер генә, бары тик бер генә! Авылдагы матурлыкның чиге юк! Ул үзенә болыннары, басулары, кырлары белән жәлеп итә. Әлдермеш авылының тирә-ягын урманнар, жиләк-жимешкә бай матур калкулыктар чорнап алган. Күккә менеп карасаң, яшел диңгез эчендәге утрау кебек күренәдер ул. Талгын жил искәндә, болын өстенә дулкынлануыннан күзгә ала алмый торасың. Нинди генә чәчәкләр юк! Әйтерсең табигатьтә булган бар төснә шунда жыйганнар. Искиткеч матур гүзәллек! Иртәнге кояш күтәрелгәндә илаһи нурларын, бөтен яктылыгын авылга сибә. Авылым, әкияти манзара эчендәге кебек.

Тажетдинова Зөбәржәт

Дөрес туклану-сәламәтлек нигезе

Ни өчен кеше төрле ризык белән тукланырга тиеш? Һәр азыкта төрлө-төрлө витаминнар бар. Организмның үсүе өчен витаминнар һәм минераль матдәләр кирәк.

Кеше азык белән бергә организмның үсүе, яшәве өчен кирәк булган барлык матдәләргә ала. Организм өчен төп энергияне углеводлар, аксымнар, майлар бирә. Бертөрле ашамлыklar кешегә хәрәкәтләнү, уйлау көче (бал, карабодай, йөзем һ. б.), ә кайберләргә көч бирә (ит, май, эремчек, балык һ. б.)

А витаминны: “ Әгәр зур үсим, әйбәт күрим, тешләрем нык булсын дисәгез, сезгә мин кирәк! Мин кишәрдә, сәтә, йомыркада күп” - ди. В витаминны: “ Әгәр көчле буламын, юк – барга борчылмыйм, сәбәпсез еламыйм дисәгез, сезгә мин кирәк! Мин ит тә, икмәктә, карабодайда, солы ярмасында күп,”- ди. С витаминны: 2 әгәр еш авырмыйм, авырудан тиз савыгыйм, яхшы кәефле булайым дисәгез, сезгә мин кирәк. Мин суганда, кәбестәдә, кишәрдә, алмада, лимонда, әфлисунда күп,”- ди.

Рахимова Әдилә

Табиғатне саклау өчен нишләргә кирәк?!

Мин болай дип күз алдына китерәм. Имеш һава ул безнең үпкәләргә, су-кан, жир-йөрәк, үсемлекләр-баш, хайваннар-куллар, кошлар-аяклар. Безнең йөрәк начар эшләсә-хәлебез бетә, кан начар йөри, баш авырта, куллар, аяклар начар хәрәкәтләнә. Шунның сыман, су пычранса, -андагы үсемлекләр, хайваннар, кошлар тормышы ничек үзгәрә? Урман бетсә-хайваннарның, кошларның яшәү урыны булмый....

Хайваннар, кошлар, балыклар, бөжәкләр һәм без- кешеләр дә Жир планетасында яшибез. Шуңа күрә Жир- безнең туган йортыбыз. Ләкин бу йортыбызда барысы да тәртиптә түгел шул! Елга-күлләрдә суны пычратканнар, шунлыктан анда балыклар үлә, чәчәкләргә өзәбез -күбәләкләр юкка чыга. Моңа кем гаепле соң? Әйе, без, кешеләр! Шуңа күрә без моны истә тотарга тиеш. Туган йортыбызның табигатен саклау, аны пычратмау, аның өчен яхшылык эшләү - бу безнең бурычыбыз.

Сафина Нәфисә

Повар апалар

Безнен ашханәдә берсеннән – берсе тәмле ризыклар әзерлиләр. Андагы повар апалар Илхамия апа һәм Айгөл апалар безне матур сүзләре, тәмле телләре белән каршы алып, озатып калалар. Безне кыстый-кыстый ашаталар. Аларның һәр пешергән ризыгыннан нур, жылылык бөркелеп тора. Ашаган саен ашыйсы гына килә. Дәресләрдә утырып арыганна соң шатланып ашханәгә керәбез. анда шулхәтле тыныч, рәхәт. Ял итеп чыгабыз. Мәктәпнең иң жылы урыны нәкъ менш ашханә инде. Повар апаларга эшләрендә уңышлар телибез. Авырмасыннар! Безне куандырып торсыннар иде

Сафина Йолдыз